

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง

การส่งคำคู่ความโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์

และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

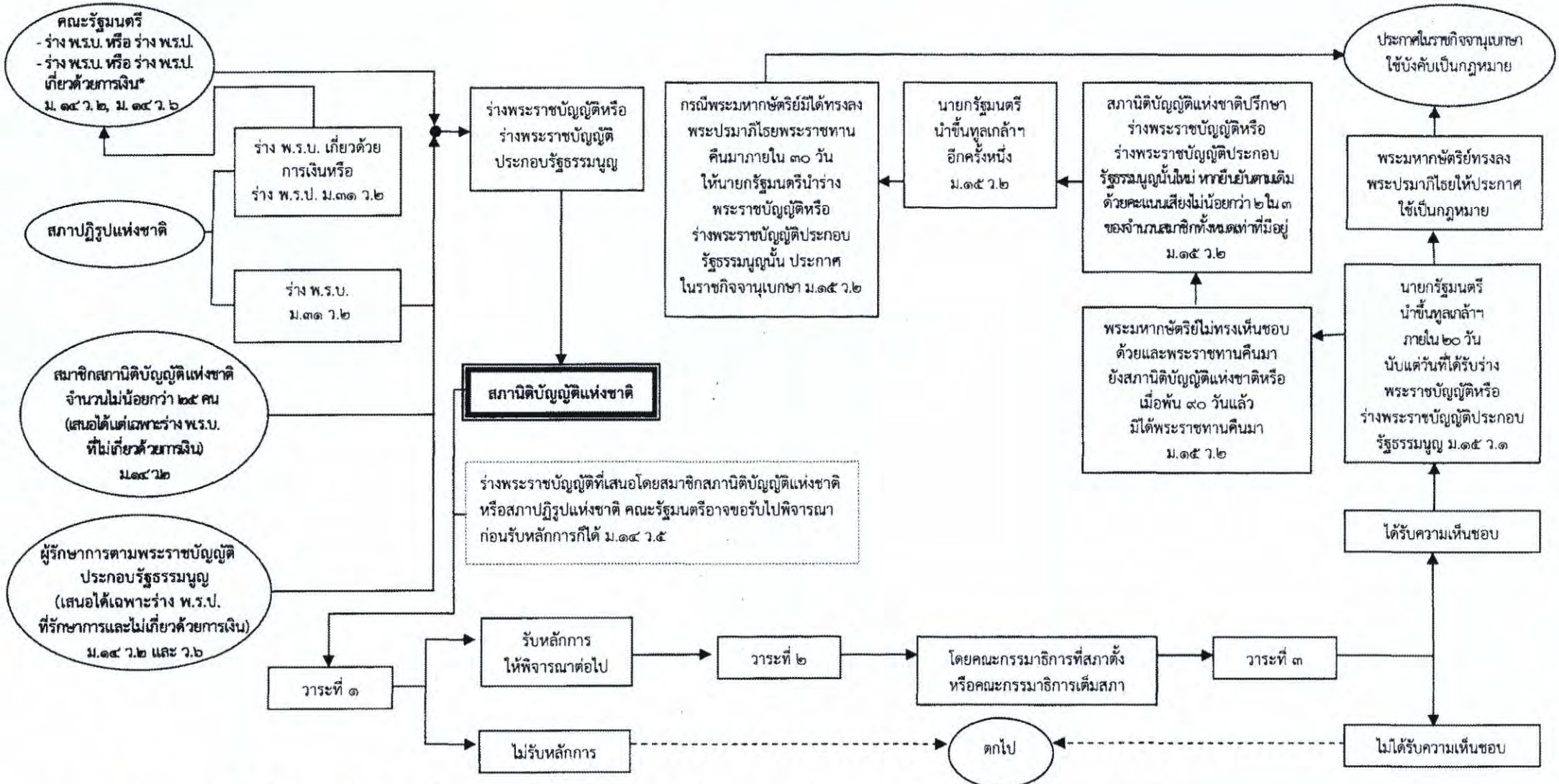
สำนักกรรมการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระบวนการตราพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

*หมายเหตุ: ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา (ม.๑๔ ๖.๓)

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความ
โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง
การส่งคำคู่ความโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ)
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๓) ๐๐๑๙/(ร ๖๐) วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์
และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ)

กราบเรียน ประธานสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘
ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่ง
คำคู่ความไปยังต่างประเทศ) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเรือโท กฤษฎา เจริญพานิช
๒. นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์
๓. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์
๔. นายพลสิษฐ์ อิศววัฒนาวร
๕. นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง
๖. นายภาณุ อุทัยรัตน์
๗. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๘. นายมนัส สุขสวัสดิ์
๙. นางสาวเรวดี ขวัญทองยิ้ม
๑๐. ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว
๑๑. พลตรี สมโภชน์ วังแก้ว
๑๒. นายสรวิศ ลิ้มปริงซี่
๑๓. นางสาวสารี อ๋องสมหวัง
๑๔. นางสุรางคณา วายุภาพ
๑๕. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์

บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) ภัทรศักดิ์ วรรณแสง

(นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง)

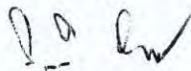
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายกิตติ เจริญยงค์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๓-๔

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๓

เกษชนก

กิตติ/วุฒิชัย/ณัฐชัย

คกก. ตรวจสอบร่างฯ กมธ.๓

พิมพ์

ทาน ๑

ทาน ๒

รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความ โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๓๐ วัน ต่อมาในคราวประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้ลงมติ ให้ขยายเวลาปฏิบัติงานออกไปอีก ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นางสุรางคณา วายุภาพ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นายสรวิศ ลิ้มปริงซี่	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๕ นายชาญณรงค์ ปรานีจิตต์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

๒.๑ นางเมทินี ชโลธร	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ในศาลฎีกา
๒.๒ นายรังสรรค์ วิจิตรไกรสร	ประธานแผนกคดีผู้บริโภค ในศาลอุทธรณ์

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

๑) นางสาวจรรยาพร งามสกล	นิติกร
๒) นางสาวศิริขวัญ หนูขุนนาง	นิติกร

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานอัยการสูงสุด

- นายสิทธิภาค อ่อวิเชียร	อัยการประจำ สำนักงานอัยการสูงสุด

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีกรรมาธิการวิสามัญสงวนความเห็น จำนวน ๑ คน คือ

- นางสาวศุรางคณา วายุภาพ

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ

๗. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
------------------------------	---------------

<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
----------------	---------------

<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
----------------	---------------

<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
----------------	---------------

<u>มาตรา ๓</u> เพิ่มมาตรา ๖/๑	มีการแก้ไข
-------------------------------	------------

<u>มาตรา ๔</u> แก้ไขมาตรา ๗	ไม่มีการแก้ไข
-----------------------------	---------------

<u>มาตรา ๕</u> เพิ่มวรรคสามของมาตรา ๑๕	ไม่มีการแก้ไข
--	---------------

มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๔/๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๗ เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๕๑

มีการแก้ไข

นางสรุจกณา วายภาพ

ขอสงวนความเห็น ดังนี้

(กรรมาธิการ)

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“ทรัพย์สินสารบบความหรือ สารบบคำพิพากษา หรือรวบรวมเอกสารในสำนวนความและทรัพย์สินสำหรับ สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีตามวรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) อาจกระทำหรือเก็บรักษาในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และให้ถือว่าสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวที่สร้างขึ้นสำหรับใช้อ้างอิงข้อความของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และมีการรับรองโดยเจ้าหน้าที่ศาลที่มีอำนาจเป็นสำเนาใช้แทนสารบบความหรือ สารบบคำพิพากษา หรือเป็นสำเนาเอกสารในสำนวนความ หรือสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีได้แล้วแต่กรณี และให้ใช้แทนต้นฉบับได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา”

มาตรา ๘ เพิ่มวรรคสามของมาตรา ๖๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๖๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๗๓ ทวิ

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๘๓ สัตต

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๘๓ อัญญ

มีการแก้ไข

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

๘.๑ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญประการหนึ่ง คือ เพื่อให้คดีแพ่งที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของสังคมเป็นส่วนรวม ซึ่งเป็นคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนสมควรได้รับการพิจารณาพิพากษาโดยศาลแพ่งซึ่งมีผู้พิพากษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหลากหลายกว่าในศาลชั้นต้นอื่น ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นการจำกัดแต่เฉพาะคดีที่มีการจัดตั้งแผนกคดีชำนาญพิเศษในศาลแพ่งแล้วเท่านั้น จึงเห็นสมควรแก้ไขถ้อยคำในส่วนของเหตุผล ดังนี้

เหตุผล

“โดยที่ปัจจุบันมีคดีแพ่งที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของสังคมเป็นส่วนรวม เช่น คดีสิ่งแวดล้อม คดีคุ้มครองผู้บริโภค เข้าสู่การพิจารณาของศาลเป็นจำนวนมาก ซึ่งคดีเหล่านี้เป็นคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน สมควรกำหนดให้สามารถโอนคดีเหล่านี้ไปยังศาลแพ่ง**แผนกคดีชีวิตพิเศษ** เป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี โดยกำหนดให้ศาลแพ่งที่รับคดีไว้มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณานอกเขตศาลได้ เพื่อให้องค์คณะผู้พิพากษาสามารถออกไปสืบพยานที่อยู่นอกเขตอำนาจด้วยตนเองได้ และกำหนดให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีแพ่ง อันจะช่วยให้การพิจารณาพิพากษาคดีเกิดความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการเก็บรักษาข้อมูลคดีของศาลโดยการจัดเก็บในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการส่งคำคู่ความและเอกสารระหว่างศาลกับคู่ความ หรือระหว่างคู่ความด้วยกัน และกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีไปยังจำเลยหรือบุคคลภายนอกที่อยู่นอกราชอาณาจักร เพื่อให้มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๘.๒ ควรออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาให้คู่ความสามารถตกลงกันและแถลงต่อศาลขอให้ใช้วิธีส่งคำคู่ความหรือเอกสารโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศตามมาตรา ๗๓ ทวิ ได้ด้วย เพื่อเป็นการลดข้อโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างคู่ความ ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

๘.๓ การออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาควรให้ครอบคลุมถึงเรื่องการโอนคดีตามมาตรา ๖/๑ โดยกำหนดให้การพิจารณาโอนคดีไปยังศาลแพ่งควรคำนึงถึงภาระในการเดินทางไปศาลของคู่ความประกอบด้วย และถ้ามีคำสั่งให้โอนคดีไปยังศาลแพ่งแล้ว หากศาลแพ่งออกไปนั่งพิจารณาสืบพยานที่ศาลเดิมก็จะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คู่ความได้ดียิ่งขึ้น

๙. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายสรวิศ ลิ้มปรงษ์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดเรื่องการโอนคดีที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะที่สำคัญจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง และกำหนดอำนาจศาลแพ่งในการดำเนินกระบวนการพิจารณานอกเขตศาล (เพิ่มมาตรา ๖/๑ และมาตรา ๑๕ วรรคสาม และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีแพ่ง (เพิ่มมาตรา ๓๔/๑)

(๓) กำหนดให้การจัดทำสารบบความ สารบบคำพิพากษา และการเก็บรักษาข้อมูลในสำนวนคดีอาจทำในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (เพิ่มมาตรา ๕๑ วรรคสอง และมาตรา ๖๗ วรรคสาม และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ และมาตรา ๗๓ ทวิ)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งคำคู่ความและเอกสาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓ สัตต และมาตรา ๘๓ อัญญู วรรคหนึ่ง)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมีคดีแพ่งที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของสังคมเป็นส่วนรวม เช่น คดีสิ่งแวดล้อม คดีคุ้มครองผู้บริโภค เข้าสู่การพิจารณาของศาลเป็นจำนวนมาก ซึ่งคดีเหล่านี้เป็นคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน สมควรกำหนดให้สามารถโอนคดีเหล่านี้ไปยังศาลแพ่งแผนกคดีชำนาญพิเศษ เป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี โดยกำหนดให้ศาลแพ่งที่รับคดีไว้มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณานอกเขตศาลได้ เพื่อให้องค์คณะผู้พิพากษาสามารถออกไปสืบพยานที่อยู่นอกเขตอำนาจด้วยตนเองได้ และกำหนดให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีแพ่ง อันจะช่วยให้การพิจารณาพิพากษาคดีเกิดความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการเก็บรักษาข้อมูลคดีของศาลโดยการจัดเก็บในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการส่งคำคู่ความและเอกสารระหว่างศาลกับคู่ความ หรือระหว่างคู่ความด้วยกัน และกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีไปยังจำเลยหรือบุคคลภายนอกที่อยู่นอกราชอาณาจักร เพื่อให้มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง “มาตรา ๖/๑ คดีที่ยื่นฟ้องไว้ต่อศาลชั้นต้นซึ่งไม่ใช่ศาลแพ่ง ก่อนวันชี้สองสถาน หรือก่อนวันสืบพยาน ไม่น้อยกว่าเจ็ดวันในกรณีที่ไม่มีการชี้สองสถาน หากศาลที่คดีนั้นอยู่ระหว่างพิจารณาเห็นว่าผลของคดีดังกล่าว อาจกระทบต่อการอนุรักษ์หรือการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นที่สำคัญ และการโอนคดีไปยังศาลแพ่งจะทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก็ให้ศาลแจ้งคู่ความทราบและทำความเข้าใจเสนอประธานศาลอุทธรณ์เพื่อมีคำสั่งให้โอนคดีนั้นไปยังศาลแพ่งได้ คำสั่งของประธานศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

การโอนคดีตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนถึงกระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการไปก่อนที่จะมีคำสั่งให้โอนคดี และให้ถือว่าบรรดากระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นเป็นกระบวนการพิจารณาของศาลแพ่งด้วย เว้นแต่ศาลแพ่งจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ บทบัญญัติในมาตรา ๔ มาตรา ๔ ทวิ มาตรา ๔ ตริ มาตรา ๔ จัตวา มาตรา ๔ เบญจ มาตรา ๔ ฉ มาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๖/๑ ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติดังต่อไปนี้

(๑) คำฟ้องหรือคำร้องขอที่เสนอภายหลังเกี่ยวเนื่องกับคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลใด ให้เสนอต่อศาลนั้น

(๒) คำฟ้องหรือคำร้องขอที่เสนอเกี่ยวเนื่องกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ซึ่งคำฟ้องหรือคำร้องขอนั้นจำต้องมีคำวินิจฉัยของศาลก่อนที่การบังคับคดีจะได้ดำเนินไปได้โดยครบถ้วนและถูกต้องนั้น ให้เสนอต่อศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีตามมาตรา ๓๐๒

(๓) คำร้องตามมาตรา ๑๐๑ ถ้าได้เสนอคำฟ้องหรือคำร้องขอต่อศาลใดแล้ว ให้เสนอต่อศาลนั้น ในกรณีที่ยังไม่ได้เสนอคำฟ้องหรือคำร้องขอต่อศาลใด ถ้าพยานหลักฐานซึ่งจะเรียกมาสืบหรือบุคคลหรือทรัพย์สินหรือสถานที่ที่จะต้องตรวจอยู่ในเขตศาลใด ให้เสนอต่อศาลนั้น

(๔) คำร้องที่เสนอให้ศาลถอนคืนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือการอนุญาตที่ศาลได้ให้ไว้ก็ดี คำร้องที่เสนอให้ศาลถอดถอนบุคคลใดจากฐานะที่ศาลได้แต่งตั้งไว้ก็ดี คำร้องที่เสนอให้ศาลมีคำสั่งใดที่เกี่ยวกับการถอนคืนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือการอนุญาตหรือที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งเช่นว่านั้นก็ดี คำร้องขอหรือคำร้องอื่นใดที่เสนอเกี่ยวเนื่องกับคดีที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งไปแล้วก็ดี ให้เสนอต่อศาลในคดีที่ได้มีคำสั่ง การอนุญาต การแต่งตั้ง หรือคำพิพากษานั้น”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“คดีที่ศาลแพ่งได้รับไว้พิจารณาพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมหรือที่ได้โอนไปยังศาลแพ่งตามมาตรา ๖/๑ ให้ศาลแพ่งมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ นอกเขตศาลได้ตามที่เห็นสมควร”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ ในหมวด ๓ อำนาจและหน้าที่ของศาล ลักษณะ ๒ ศาล แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“มาตรา ๓๔/๑ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม หรือเพื่อความเหมาะสมสำหรับคดีบางประเภท ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการฟ้องคดี การสืบพยานและการรับฟังพยานหลักฐาน การวินิจฉัยคดี ตลอดจนการดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ได้ตามความจำเป็น

ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๕๑ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง

“การจัดทำสารบบความหรือสารบบคำพิพากษา การรวบรวมเอกสารในสำนวนความ และการเก็บรักษาสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีตามวรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๒) (๓) (๔) และ (๕) อาจกระทำในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ และให้ถือว่าสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวที่รับรองโดยเจ้าหน้าที่ศาลที่มีอำนาจวิธีการที่ศาลกำหนดเป็นสำเนาสารบบความหรือสารบบคำพิพากษา หรือเป็นสำเนาเอกสารในสำนวนความ แล้วแต่กรณี และให้ใช้แทนต้นฉบับได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และเมื่อข้อกำหนดนั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖๗ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง

“เพื่อประโยชน์แห่งประมวลกฎหมายนี้ ให้เรียกนิติบุคคลตามชื่อหรือตามชื่อที่จดทะเบียน และภูมิลำเนาหรือสำนักทำกิจการงานของนิติบุคคลนั้น ให้ถือเอาสำนักงานหรือสำนักงานแห่งใหญ่ซึ่งอยู่ภายในเขตศาลที่จะยื่นฟ้องคดีหรือที่คดีนั้นอยู่ในระหว่างพิจารณา”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘ การยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารในลักษณะนี้ไม่ว่าการนั้นจะเป็นโดยคู่ความ ฝ่ายใดทำต่อศาลหรือต่อคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง หรือศาลทำต่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทุกฝ่าย รวมทั้งการแจ้ง คำสั่งของศาลหรือข้อความอย่างอื่นไปยังคู่ความหรือบุคคลอื่นใด อาจดำเนินการโดยทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และเมื่อข้อกำหนดนั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓ ทวิ คำคู่ความหรือเอกสารที่เจ้าพนักงานศาลเป็นผู้ส่งไม่ว่าการส่งนั้นจะเป็นหน้าที่ของศาลจัดการส่งเองหรือคู่ความมีหน้าที่จัดการนำส่งก็ตาม ศาลอาจสั่งให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศก็ได้ โดยให้คู่ความฝ่ายที่มีหน้าที่นำส่งเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย กรณีเช่นนี้ให้ถือว่าคำคู่ความหรือเอกสารที่ส่งโดยเจ้าพนักงานไปรษณีย์ มีผลเสมือนเจ้าพนักงานศาลเป็นผู้ส่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๔ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๓ สัตต แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๓ สัตต เมื่อโจทก์ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๘๓ จัตวา แล้ว ถ้าไม่มีข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ศาลดำเนินการส่งให้แก่จำเลยหรือบุคคลภายนอก โดยทางไปรษณีย์ด้วยพิเศษระหว่างประเทศหรือผู้ประกอบกิจการรับส่งพัสดุภัณฑ์ระหว่างประเทศหรือโดยผ่านสำนักงานศาลยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และเมื่อข้อกำหนดนั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๓ อัฐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๓ อัฐ ในกรณีที่จะต้องส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีตามมาตรา ๘๓ ทวิ แก่จำเลยหรือบุคคลภายนอก ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของบุคคลดังกล่าวจนราชอาณาจักร ถ้าโจทก์ยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องและสามารถแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่าการส่งตามมาตรา ๘๓ สัตต ไม่อาจกระทำได้เพราะเหตุที่ภูมิลำเนาและสำนักทำการงานของบุคคลดังกล่าวไม่ปรากฏหรือเพราะเหตุอื่นใด หรือเมื่อศาลได้ดำเนินการตามมาตรา ๘๓ สัตต แล้ว แต่ไม่อาจทราบผลการส่งได้ ถ้าศาลเห็นสมควร ก็ให้ศาลอนุญาตให้ส่งโดยวิธีปิดประกาศไว้ที่ศาลแทน ในกรณีเช่นว่านี้ ศาลจะสั่งให้ส่งโดยวิธีประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือโดยวิธีอื่นใดด้วยก็ได้”

.....

.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความ
โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ)
ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความ
โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ)
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้
ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘   ครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘   ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

*****

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความ
โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ)
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นางสาวนิภาวรรณ ศิริบำรุงสุข ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการ

นายกิตติ เจริญยงค์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
นายวุฒิชัย วงศ์เมธีสุเมธ	นิติกรชำนาญการ
นายณัฐชัย เปรมประเสริฐ	นิติกรปฏิบัติการ
นายฉัตรชัย ลายคราม	นิติกรปฏิบัติการ
นางเกศชนก ทองประสม	วิทยากรชำนาญการ
นางสาวสุดารัตน์ หมวดอินทร์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวสุกานดา ชุมสุวรรณ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางตักดา เชสูงเนิน	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวสมหมาย คำมุงคุณ	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ
นางสาวชิตชนก ไชยกิจ	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางพิมพ์วรรณ อุณาภูล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงฯ
นายอุดร พันธมิตร	วิทยากรชำนาญการ
นายภัทรินทร์ พนมชัยชยวัฒน์	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวอมรรัตน์ อินนุมาตร	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวภรณ์ธิดา คำศรี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๓

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๔๖๓, ๐ ๒๘๓๓ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๓ ๙๔๗๕